

ΕΡΩΣ Η ΦΙΛΙΑ

ΥΠΟ

ΑΝΤ. Σ. ΜΑΤΕΣΗ

Αντ. Σ. Μάτεσης, Ιε Σύρου

— "Οχι, σχιζεις δίκαιον!
ήκουσθη αἴφνης ἡγηρὰ ἡ φωνὴ τοῦ
Μιλτιάδου. Ἐγὼ δύναμαι νὰ σᾶς δια-
βεβαιώσω ὅτι τὸ ἀγνὸν αἰσθῆμα τῆς
φιλίας δύναται κάλλιστα νὰ ὑπάρξῃ
καὶ μεταξὺ δύο νέων διαφόρου φύλου.

— Τὸ γνωρίζετε ἐκ πείρας, κύριες
Μιλτιάδη; ἡρώτησεν ἡ ζωηρὰ Εύ-
τέρπη.

— Ἐγὼ ἔχω σχηματισμένην τὴν
πεποίθησίν μου περὶ τοῦ ζητήματος
τούτου, εἶπε παρεμβαίνων εἰς τὴν συ-
ζήτησιν διατρός. Ἡ ἀληθής φιλία, ἀμι-
γής πάσης ἐρωτικῆς τάσεως ἡ ζηλοτу-
πίας ἡ ἐγωϊσμοῦ εἶναι φυσιολογικῶς ἀδύνατον νὰ ύφισταται μεταξὺ⁶
ἔνος νεανίου καὶ μιᾶς νέανιδος, ἐκτὸς ἀν ὑποθέσωμεν αὐτοὺς ἀπηλ-
λαγμένους τῶν ἀνθρωπίνων παθῶν. Ἀλλως τὸ συνδέον αὐτοὺς
αἰσθῆμα ἡ θὰ εἶναι ψευδὲς καὶ πλῆρες προσποιήσεως, ἡ θὰ
εἶναι ἀπλῶς αἰσθῆμα θαυμασμοῦ, ἔκτιμήσεως ἡ συμπαθείας.
Ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη ἀγάπη μεταξύ τῶν ὥστε νὰ τρέψῃ καὶ
συντρῆῃ ἀληθοῦς φιλίας ἀμοιβαίστητα, ἡ φιλία αὕτη οὐδὲν ἄλλο
εἶναι ἡ μία τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων μορφῶν τοῦ ἔσωτος.

— "Οχι, δὰ, παρετήρησε μία μεστῆλιξ χυρία. Ἐχομεν τόσα
παραδείγματα...

— Τὰ παραδείγματα, χυρία μου, τὰ εύρισκομεν εἰς τὰ μυθι-
στορήματα. Ἀφήσατε κατὰ μέρος τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς μυθι-
στοριογράφους, οἱ δποῖοι —καὶ μὴ πρὸς βάρος των,—δὲν λέγουν
τὴν ἀλήθειαν καὶ ἔλθετε εἰς τὸν πρακτικὸν βίον. Ἐμπρὸς, Μιλ-
τιάδη, ἀνέπτυξες τὸ θέμα σου μὲ σόλην τὴν δικηγορικήν σου δει-

νότητα. "Ηδη συγκεκριμένως. Φέρε μου ἀν δύνασαι ἔστω καὶ ἐν παράδειγμα ἐκ τῆς γνωστῆς κοινωνίας ...

— "Ω, πλεῖστα ὅσα, ἀδελφὲ, πλεῖστα ὅσα.

— "Ἐν καὶ μόνον σοῦ ζητῶ.

"Ο νεαρὸς δικηγόρος ἐφάνη διστάσας ἐπ' ὀλίγον. 'Αλλὰ ταχέως ἥλθεν εἰς βοήθειάν του ἡ θορυβώδης Εὐτέρπη.

— 'Εγώ γνωρίζω, ίατρὲ, ἐν παράδειγμα φιλίας καὶ μάλιστα εἰλικρινεστάτης.

— Νὰ βασισθῶ εἰς τὸ παρατηρητικόν σας, δεσποινὶς Εὔτέρπη;

— Θὰ βασισθῆτε ὅταν σᾶς εἰπῶ ὅτι τὰ πρόσωπα εἶναι ἐδῶ παρόντα, ἡ φίλη μου Καλλιρρόη ἀν' ἐνὸς καὶ ὁ φίλος σας Μιλτιάδης ἀφ' ἑτέρου. 'Εγώ δύναμαι νὰ μαρτυρήσω ὅτι τὸ ἀγνότερον αἰσθημα τῆς φιλίας, τὸ ὅποιον ἐφαντάσθη ποτὲ ποιητικὴ καρδία συνδέει αὐτοὺς τοὺς δύο φίλους μας. 'Εκμυστηρεύονται πρὸς ἄλλήλους τὰς ἴδεας των καὶ τὰ αἰσθήματά των, καὶ μολονότι ὅλος ὁ κόσμος τοὺς βλέπει τόσω στενῶς συνδεδεμένους οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ τοὺς παρεξηγήσῃ. "Αλλως τε καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ποτὲ δὲν παρεξήγησαν ἄλλήλους. Δὲν εἶναι ἀλήθεια, Καλλιρρόη;

"Η Καλλιρρόη ἡρυθρίασεν, ἔρριψε τὰ βλέμματα πρὸς τὴν γῆν καὶ ἔνευσε καταφατικῶς. 'Ο ίατρὸς ἐφάνη κατὰ κράτος ἡτηθεὶς ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου ἐπιχειρήματος τῶν ἀντιθέτων του καὶ ἀπας ὁ εὐθυμος κύκλος τῶν νεαρῶν χυρίων καὶ τῶν δεσποινίδων ἔλαθε μέρος εἰς τὴν συνδιάλεξιν. Πάντες ὡμολόγουν ὅτι ὄντως φιλία καθαρὰ καὶ ἀνυπόκριτος συνέδεε τὸν Μιλτιάδην πρὸς τὴν Καλλιρρόην, φιλία προελθοῦσα ἐκ τῆς μεγάλης οἰκογενειακῆς σχέσεως ἥτις απὸ παιδικῆς ἥλικιας εἶχε θέσει αὐτοὺς πλησίον ἄλλήλων.

"Η συζήτησις αὕτη ἔδωκε νέαν ζωὴν εἰς τὴν συναναστροφὴν ἥτις ἥτο περὶ τὰ τέλη της. Πανταχόθεν διεσταυροῦντο ὁζεῖαι φωναὶ νεανίδων καὶ μειδιάματα καὶ εἰρωνεῖαι καὶ φιλοφρονήσεις. Τὸ ὅλον ἥκούετο μακρόθεν ὡς συναυλία πυργιτῶν γαριεντιζομένων εὐθύμως ἐπὶ τοῦ δένδρου.

"Ο οἰκοδεσπότης, ὁ γέρων συνταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ, εἶχε κερδήσει ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ πικέτο εἰς τὸ ὅποιον ἥτο ἀπησχολημένος.

— Αἵ, παιδιά! εἶπε, μοῦ ἐπιτρέπετε μ' ὅλα μου τ' ἄσπρα μαλλιά, νὰ λάβω μέρος εἰς τὴν συζήτησίν σας;

"Ἐν ἀκαρεῖ δεκάς ἀδρῶν γειρῶν τὸν ἀνήρπαταν ἀπὸ τῆς ἔδρας του καὶ τὸν ἔσυραν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορυβώδους κύκλου.

— Λέγετε, λέγετε, χύριε 'Αλέξανδρε.

— "Ηκουσα ὅλην σας τὴν συζήτησιν καὶ ἔχω καὶ ἐγὼ τὰς

ἰδέας μου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Μάλιστα ἐνεθυμήθην τὴν γρυπὴν ἔκεινην ἐποχὴν, καθ' ἥν ἡμην καὶ ἐγὼ νέος ὥπως σεῖς καὶ — ἐπιτρέψατε μοι νὰ τὸ καυχηθῶ — τότε ἡμεθα πολὺ ζωηρότεροι ἀπὸ τοὺς νέους τῆς σημερινῆς ἐποχῆς καὶ διὰ τοῦτο ἀριθμοῦμεν περισσοτέρας ἐπιτυχίας. Σημειώσατε λοιπὸν ὅτι ἡ ἱστορία ποῦ θὰ σᾶς διηγηθῶ εἶναι εἰκοσιπέντε ἑτῶν ἱστορία.

“Ημην τότε ὑπολογαγός καὶ ἦτον ἀκριβῶς ἡ ἐποχὴ καθ' ἥν εἴχον ἐπιστρέψει ἐκ Παρισίων. “Ημην νέος τοῦ κόσμου, ζωηρὸς, ὑπερήφανος πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ τολμητίας πρὸς τὰς γυναῖκας.... ὥστε δύναμαι νὰ καυχηθῶ ὅτι περισσότεραι ἦσαν αἱ ἐρωτικαὶ μου κατακτήσεις παρὰ οἱ ἄνδρες τοῦ λόγου μου. Μαρτύρησε, ταγματάρχα.

— ‘Ἐνώπιον τῆς κυρίας σου δὲν δύναμαι νὰ μαρτυρήσω τίποτε, εἰπε μειδῶν ὁ ταγματάρχης. ’Αλλως τε δὲ μήπως σοῦ ἐπέρασεν ἡ ἰδέα ὅτι εἰμεθα δύμηλικες;

— “Α, φθονερὲ ἄνθρωπε! εἴπεν ὁ συνταγματάρχης καὶ ἐξηκολούθησεν ‘Ἐν μέσῳ τῶν ἑρώτων μου καὶ τῶν νεανικῶν παρεκτροπῶν μου εἶχον τότε καὶ ἐγὼ μίαν φίλην. ’Ημεθα γείτονες ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας καὶ εἴχομεν σχεδὸν ἀνατραφῆ μαζί. ’Οταν ἐσπούδαζα εἰς τὸ σχολεῖον τῶν εὐελπίδων μοῦ ἔστελλε κρυφίως γλυκύσματα κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη, κατόπιν καπνὸν καὶ μυθιστορήματα. ’Οταν εἴχομεν ἡμέραν ἔξόδου, πρώτη μου φροντὶς ἦτο νὰ τρέξω πρὸς τὴν Ἀγγήν μου — δὲν ἦτο Ἀγγή τὸ ὄνομά της, ἀλλ’ ἐγὼ τὴν εἶχον ὀνομάσει οὕτω, διότι κατὰ τὴν παιδικήν μας ἡλικίαν ἀνεγινώσκουμεν κρυφὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς μας διήγημά τι τοῦ ὅποιου ἡ ἡρώïς ἐκαλεῖτο Ἀγγή. ’Ετρεχον λοιπὸν πρὸς τὴν Ἀγγήν μου καὶ πλησίον αὐτῆς ἐνετρύφων καὶ ἀπελάμβανον τὰς ὥρας τῆς ἐλευθερίας μου.

Οὕτω διηλθεν ἡ ἐφηβικὴ μας ἡλικία. ’Εὰν ἡμην τιμωρημένος ἡ Ἀγγή πρώτη μοὶ ἔστελλε παρηγορητικὴν ἐπιστολήν. ’Εὰν ἡμην μελαγχολικὸς ἡ δύσθυμος ἡ Ἀγγή πρώτη τὸ ἐνόσιο καὶ μὲ ἡρώτα τί ἔχω. ’Εὰν ἡμην ασθενής ἔκεινη πρώτη εύρισκετο πλησίον τῆς κλίνης μου. ’Ἐνθυμοῦμαι υάλιστα εἰς τὴν τελευταῖαν τάξιν τῆς σχολῆς, εἴχα γάστει τὰ γραπτά μου, διότι τὰ πλεῖστα τῶν μαθημάτων παρεδίδομεθα τότε ἀνευ βιβλίων μαθοῦσα τὴν ἀνηγανίαν μου ἡ Ἀγγή ἐζήτησε κρυφίως τὰ τετράδια ἐνὸς συμμαθητοῦ μου, εἰργάσθη ἐπὶ μίαν ἑδομάχα νυχθημερόν, τὰ ἀντέγραψε καὶ μοῦ τὰ ἔστελλε.

— Μὰ τότε λοιπὸν σᾶς ἡγάπα, ἀνεψώνησεν ἡ Εὔτερη.

— Καὶ μολαταῦτα δὲν μὲ ἡγάπα εἴπε μειδῶν ὁ συνταγματάρχης. ’Ήτον ἀπλῶς φίλη μου. ’Η καρδία τῆς διετίθετο δὲ μὲν

πρὸς τὸν ἔνα ὅτε δὲ πρὸς τὸν ἔτερον τῶν ὁμηλίκων μου καὶ μοῦ ἐξεμυστηρεύετο τοὺς ποθους τῆς καὶ τὰ αἰσθήματά της, ὥσπες καὶ ἐγὼ τῇ ἔλεγον τὰ ἴδια μου. Ἐν τούτοις οὔτε ἐγὼ ἐζηλοτύπουν οὔτε ἔκεινη· καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη οὐδόλως εἶχεν ἀλλοιωθῆ τὸ αἴσθημα, ὅπερ μᾶς συνέδεε. Τὴν εἶχον γνωρίσει καὶ ἐκτιμήσει τόσον καλῶς καὶ τόσον εἶχον ἀνατάξει τὴν καρδίαν τῆς μέχρι τῶν μυγιαιτέρων κόλπων τῆς, ὥστε ἐμακάριζα ἐνδομύγχως τὸν ἄνθρωπον ὃστις ἔμελλε νὰ τὴν νυսφευθῆ καὶ ἐν τούτοις οὐδέποτε μοὶ ἐπήρχετο κατὰ νοῦν ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἡδυνάμυην, ἀνὴθελον, νὰ εἴμαι ἐγώ.

— Θὰ ἦτον ἀσκημη, διέκοψε καὶ πάλιν ἡ ἀδιόρθωτος Εὐτέρπη.

— Ὁραία, ως ἄγγελος. Ἐλαφρὰ ὠχρότης ἐπικεγυμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς ἔδιδεν αὐτῇ ἴδιον τύπον συμπαθείας καὶ γάριτος, εἴγε μέλαιναν τὴν κόμην καὶ τὰς ὄφρους καὶ ὄφθαλμους.... ὥ, δεν εἶδον παρομοίους εἰς τὴν ζωήν μου.

Ο συνταγματάρχης διεκόπη ἐνταῦθα ὥσπες ἀνάψῃ τὸ σιγάρον του. Πάντες οἱ διάφοροι κύκλοι τῆς συναναστροφῆς εἶχον πλησιάσει καὶ ἤκουον τὴν ἀφήγησίν του. Ἡτο πάντοτε γλυκὺς καὶ μειλίχιος, ἀλλὰ σήμερον περιέγραψε τὰ πράγματα μὲ τόσην νεανικὴν θέρμην, ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι ἡ ἀνάμνησις αὕτη τὸν ἔφερεν ἐκ νέου εἰς τὰ γλοερὰ πεδία τῆς νεότητος, ὅπόθεν ἔδρεπε τὸ ἄνθος τοῦτο τῆς ἀγάπης.

— Η Ἀγνὴ ἵτο τότε ἐρωτευμένη μὲ ἔνα συνάδελφόν μου καὶ ἐγὼ ἡγάπων παραφόρως μίαν ὑπερήφανον ξανθήν, ἔλεγον δὲ πρὸς τὴν Ἀγνὴν τὰς ἐντυπώσεις μου καὶ πολλάκις ἐζήτουν παρ' αὐτῆς συμβουλάς. 'Αλλ' ἐν τούτοις μέλημα τοῦ βίου μου καὶ αἰωνία μου σκέψις ἵτον ἡ εύτυχια τῆς. Τόσῳ τὴν ἡγάπων — ως φίλην πάντοτε, δεσποινίς Εὐτέρπη — ὥστε ἡδυνάμην νὰ θυσιάσω καὶ τὴν ζωήν μου καὶ τὸ μέλλον μου καὶ αὐτὸν τὸν ἔρωτά μου, ἐὰν ἐγίνωσκον ὅτι τοῦτο ἡδύνατο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς. Ἐν τούτοις δὲν ἵτο δυνατὸν νὰ τὴν ἐρασθῶ τὴν ἡγάπων ως ἀδελφήν. Ἐνίστε παλιός τις βίαιος ἀνετάραττε τὸ στῆθός μου, ὅταν εὐρισκόμην πλησίον τῆς, ἀλλὰ τὴν ἡτένιζον εἰς τοὺς ὄφθαλμους καὶ εἰς τὸ πλῆρες ἀγγελικῆς ἡδύτητος βλέμμα της, ἐλησμόνουν τὰ πάντα καὶ μοὶ ἐπανήρχετο ὁ σεβασμὸς ἀδελφοῦ πρὸς τὴν ἀδελφήν.

Μίαν ἐσπέραν — ἐνθυμοῦμαι — ἵτο Ιούλιος, ἔξω ἡ νὺξ ἀπήστραπτεν ἐκ τοῦ σεληναίου φωτὸς καὶ διὰ τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων εἰσήρχετο εἰς τὴν αἴθουσαν ἐλαφρὰ ἐσπερινὴ αὔρα. Η Ἀγνὴ δένθα ἐξήρχετο τὸ ἐσπέρας ἔκεινο ἔνεκεν ἀδιαθεσίας τῆς μητρός της

καὶ ἐγὼ εἰχον μεταβῆ παρ' αὐτῇ. Τὸ ἑσπέρας ἔκεινο μοὶ ἐφάνη πολὺ ὥραιοτέρα τοῦ συνήθους καὶ ἀόριστόν τι αἰσθημα-νίας μὲ κατέλαθεν εύρισκόμενον πλησίον της. Εἰχομεν κύψει αμ-φότεροι ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἐβλέπομεν τὸν οὐρανὸν γρωμα-τιζόμενον μὲ τὸ ἀργυροκύακον ἔκεινο χρῶμα, ὅπερ τῷ προσδίδει τὸ φῶς τῆς πανσελήνου. Ἀμφότεροι ἐσιωπῶμεν ἐπὶ μακρόν. Σκέ-ψεις ὅλως καινοφανεῖς ἀνήργοντο εἰς τὸ πνεῦμά μου καὶ ἐσβέν-νοντο πάραυτα ὡς αἱ πομφόλυγες. Καὶ τὴν στιγμὴν ἔκεινην, ὡσεὶ μυστηριώδης τις σύνδεσμος ἀνεπτύσσετο μεταξὺ τῶν ψυχῶν μας, μοὶ ἐφάνη ὅτι ἀνεγίνωσκον εἰς τὴν καρδίαν τῆς Ἀγνῆς καὶ ἔβλε-πον ἀκριβῶς διαγραφομένας τὰς αὐτὰς ἀօρίστους γραμμὰς καὶ ἀποτυπούμενα τὰ αὐτὰ σκοτεινὰ καὶ συγκεχυμένα χρώματα τῶν διαλογισμῶν μου. Ἐπὶ στιγμὴν εἰχον ἀπολέσει τὴν προσωπικό-τητά μου καὶ ἐνόμιζον ὅτι βλέπω καὶ σκέπτομαι διὰ τῶν ὄφθαλ-μῶν ἔκεινης.

"Ἐφερον τὴν κεῖρα εἰς τὸ μέτωπον καὶ τὸ βλέψυμα μου ἐξήτησε τὴν Ἀγνήν. Δὲν ἦτο πλέον παρ' ἐμοί. Εἶχεν ἀποσπασθῆ αἰφνι-δίως ἀγούμενη, φαίνεται, καὶ ἔκεινη ὑπὸ τίνος ἀκαταμαχήτου συναισθήματος. Δὲν τὴν ἐξήτησα περισσότερον. Οἱ ὄφθαλμοι μου ἀτενῶς προστηλωμένοι ἐπὶ τῆς λαμπούσης πανσελήνου ἐξεθαμ-βοῦντο ὑπὸ τοῦ φωτὸς καὶ οὐδὲν πλέον διέκρινον ἐκ τοῦ περὶ ἐμὲ κόσμου· μόνον ἐν μέσῳ τῆς ἀπλέτου λάμψεως ἐλάμβανον ζωὴν καὶ σάρκα τὰ πλάσματα τῆς ἐξημενῆς φαντασίας μου καὶ τότε μοὶ ἐφάνη ὅτι διὰ μέσου τῶν χρυσῶν τῆς σελήνης ἀκτί-νων, ἔχαινον κρατῶν ἀπὸ τῆς γειρός τὴν Ἀγνήν καὶ κάτι, κάτι τὸ ὅποιον δὲν δύναμαι νῦν δρίσω καὶ τὸ ὅποιον μοῦ ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ἡ προσωποποίησις τῆς εὐδαιμονίας μᾶς παρετήρει μειλι-γίως μειδιῶν καὶ μᾶς ἔλεγεν εὖγε, ἐνῷ γλυκεῖα μουσικὴ μελωδία ἔτερπε τὴν ἀκοήν μου. 'Ολίγον κατ' ὀλίγον ἀπασκι αἱ φαντα-στικαὶ αὗται εἰκόνες ἐσβέννυντο καὶ μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἤκουον τὴν μουσικὴν εὐδαικριτώτερον, οὐχὶ ὡς ὀνειρον, ἀλλ' ὡς πραγματικὴν ἐντύπωσιν καὶ μάλιστα ὁ ιὔρος μοὶ ἦτο γνωστότατος καὶ ἐβασά-νιζον τὸ πνεῦμά μου, ὅπως χακυνθῆσθω εἰς ποῖον μελόδραμα τὸν εἰχον ἀκούσει.

— "Α, εἶναι δὲ Ἐρνάνης, ἀνεφώνησα αἴφνης καὶ ἐστράφην.

"Η Ἀγνὴ ἐκάθητο πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου καὶ αἱ γεῖρες αὐ-τῆς διήρχοντο μανιωδῶς ἐπὶ τῶν πλήκτρων.

"Ἐλασσον μίαν ἔδραν καὶ ἐκάθησα πλησίον της. Ἐξετέλει τὴν σκηνὴν ἔκεινην τῆς τελευταῖς πράξεως τοῦ μελοδράματος, καθ' ἥν οἱ δύο ἐρασταὶ κατόπιν τόσω μακρῶν ἀγώνων συνδέομενοι ἐπὶ τέλους δι' αἰωνίων δεσμῶν ἐκρράζουσιν ἐν θεσπεσίᾳ ἀρμο-

νια τὸ πάθος ὅπερ καταπλημμυρεῖ τὴν ψυχήν των. Ἡτο θαυμασία ἐν τῇ ἔκτελέσει ἡ Ἀγνή. Ἡ μεγαλοφύια τοῦ Ούγώ καὶ τοῦ Βέρδη μοὶ ἐφαίνετο λαμβάνουσα νέαν αἴγλην κατὰ τὴν στιγμὴν ἔκεινην καὶ ἡδυνάμην νὰ φονευθῶ ύποστηρίζων ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀνώτερος αὐτῶν καλλιτέχνης.

Ἐν τούτοις ἔκπληκτος παρετήρουν ἀτενῶς τὴν Ἀγνήν καὶ ἔθιμαζα πῶς μέχρι τοῦδε ἡ μετ' αὐτῆς συναναστροφὴ δὲν μοὶ εἶχε προξενήσει τόσην ἐντύπωσιν. Οἱ ὄφθαλμοί μου προστηλοῦντο ἐπὶ τῶν χειρῶν της καὶ ἴδιως τῆς μιᾶς τῶν χειρῶν ἥτις ἔκινεῖτο ἀδιαλείπτως ὑπὸ τὰ ὅμματά μου καὶ ἥδη κατὰ πρώτην φορὰν ἀνεκάλυπτον, ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχον ιδεῖ τόσον λευκὰς καὶ καλλιτεχνικὰς γεῖρας. Ἡμην εἰς παράδοξον ψυχολογικὴν κατάστασιν· εἰς τὴν γεῖρα ἔκεινην μοῦ ἐφαίνετο ὅτι συνεκεντροῦτο ἄπαν τὸ πάθος ὅπερ εἴσεφραζεν ἡ μουσική. Δὲν ἥσθιανόυην τί ἔπραττον, καὶ ἔβλεπον περὶ ἐμὲ τ' ἀντικείμενα ως οἰνοθαρής. Αἴφνης ἐνῷ ἡ γείρη της ἐπλανᾶτο εὐστρόφως ἀναπηδῶσα εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς κλίμακος, τὴν ἥρπασα ως παράχρων, τὴν ἔσφιγξα ἰσχυρῶς ἐντὸς τῆς ἐμῆς καὶ τὴν προσεκόλλησα ἐπὶ μακρὸν εἰς τὰ γείλη μου.

Ἐνταῦθα διεκόπη ὁ συνταγματάρχης, ώσει περάνας τὸν λόγον.

— Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; ἀνεψώνησαν ἀνυπομονοῦσαι τόσαις νεανικαὶ καρδίαι.

— Τὸ ἀποτέλεσμα; ίδού το, εἶπε, μειδιῶν ὁ συνταγματάρχης.

Καὶ δραξάμενος τὴν γεῖρα τῆς παρακαθημένης συζύγου του τὴν ἐφίλησεν ἐπανειλημμένως.

Οἱ δύο σύζυγοι παρετήρησαν ἄλλήλους μειδιῶντες. Ἐν τῷ μειδιάματι ἔκείνω τῷ πλήρει γλυκυθύμου γαλήνης ἐζωγραφίζετο πᾶσα ἡ ἀμικτὸς εὐδαιμονία καὶ ἡ ψυχικὴ ἀγαλλίασις τὴν δοπίαν παρεῖχεν αὐτοῖς ἡ ἐν εὐφροσύνῃ διελθοῦσα εἰκοσιπενταετία τοῦ συζυγικοῦ βίου των.

Ἡ συναναστροφὴ εἶχε διαλυθῆ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ συνταγματάρχου πάντες ἦσαν ἔτοιμοι νὰ κατακλιθῶσι.

— "Ἄχ! πατέρα, τί κακὸς ποῦ εἴσαι, εἴπεν αἴφνης ἡ Καλλιρόη περιβάλλουσα τὸν τράχηλον τοῦ πατρός της διὰ τῶν ἡμιγύμνων ἀδρῶν βραχιόνων της καὶ ἀσπαζομένη αὐτόν.

— Ἔγὼ κακὸς, παιδί μου; καὶ διατί;

— Νὰ μὲ αὐτὴν τὴν ἴστορίαν ποῦ εἴπατε.

Ο συνταγματάρχης τὴν ἔβλεπεν ἀπορῶν, ἀλλ' ἡ Καλλιρόη εἶχε δραπετεύσει δρομαία ως διωκομένη δορκάς καὶ ὁ ἀγαθὸς γέρων μὴ ζητῶν νὰ ἐμβαθύνῃ περισσότερον κατεκλίθη καὶ ἐκοι-

μάτο τὸν ὅπνον τοῦ δικαίου, ἀφοῦ δὲν τὸν ἔξυπνησεν οὔτε ἡ μου-
σικὴ τοῦ Ἐρνάνη τὴν ὁποῖαν καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἔξετέλει ἡ
Καλλιρρόη καθημένη πρὸ τοῦ χλειδοκυμβάλου ἐν τῇ νυκτερινῇ
αὐτῆς περιβολῇ.

Ο συνταγματάρχης ἔτριβε τοὺς ὄφθαλμοὺς ἀναγινώσκων. Πρωΐ,
πρωΐ εἶχε λάθει μίαν ἐπιστολὴν τοῦ κυρίου Μιλτιάδου καὶ τὴν
διήργητο ἐπανεἰλημένως λησμονῶν νὰ λάθῃ τὸ παρατείνειμένον
πρὸ αὐτοῦ πρόγευμα. Ἰδού τι ἔγραφεν ὁ νεαρὸς δικηγόρος.

«Κύριε συνταγματάρχα,

Κατόπιν τῆς ἴστορίας, ἦν μᾶς ἀργήθητε χθὲς τὸ ἑσπέρας,
καὶ ἐν ᾧ εὑρέστατα παρεστήσατε ὡς δρῶν πρόσωπον τὸν ἑαυ-
τὸν σας, ἐπεισθῆη ὅτι γνωρίζετε τὰ πάντα, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν
ἔλαχιστων λεπτομερειῶν. Νομίζω ὅτι τὸ καθῆκον μοὶ ἐπιβάλλει
νὰ ὡμολογήσω ἐκεῖνο τὸ δόποιον δὲν δύναμαι ἀλλως νὰ ἀρνηθῶ,
καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τύχω τῆς συγγνώμης σας, λαμβάνω
τὸ θέρρος νὰ σᾶς ζητήσω τὴν χεῖρα τῆς Καλλιρρόης».

Κατ' ἀρχὰς οὐδὲν ἐνός εἴκ τούτων πάντων ὁ συνταγματάρ-
χης. Εἴτα ἐξηπλώθη καγκάζων ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καὶ δεικνύων
τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν καθ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσεργομένην
σύζυγόν του:

— Ἰδέ, εἶπεν. Ἡ σκηνὴ τῆς μητρὸς ἐπανελήφθη εἰς τὴν θυγατέρα.

Μετ' ὅλιγας ἡμέρας ἐτελοῦντο ἐν μέσω τοῦ γνωστοῦ κύκλου οἱ
ἀκραδίωνες τῆς Καλλιρρόης καὶ τοῦ Μιλτιάδου. Ο θόρυβος καὶ
ἡ εὔθυμια, ἵσαν ἀπεριγραπτοί καὶ πάντες ἀπὸ καρδίας συνέχαι-
ρον τοὺς δύο μελλονύμους. Πρῶτος πάντων ὁ ἱατρός, ὅστις περι-
ήργητο ἀπὸ κύκλου εἰς κύκλον καὶ ἔλεγεν αὐταρέσκως μειδιῶν :

— Δὲν σᾶς τὸ ἔλεγα;

Ἐ, Σύρω, Αὔγουστος 1888.

MIA AΛΗΘΕΙΑ

Καθένας ἔχει βίσανα, ἀλλ' ἀπὸ μάταια ξένα
ὁ κάθε ἄνθρωπος κρατεῖ τὰ πάθη του κρυμμένα.
Κ' ἔτσι καθένας, ξεύροντας τὸν πόνο του μονάχα,
ὅλους τοὺς ἄλλους τοὺς θαρρεῖ εύτυχισμένους τάχα
καὶ λέει μὲ παράπονο: μέσ' ἓ ταῖς χαραῖς τοῦ κόσμου
μόνο ἔνας πόνος βρίσκεται, ὁ πόνος ὁ δίκος μου.

[Ex τῷ τοῦ André Chenier]